

CONTRIBUȚIA SERVICIULUI LITERATURĂ ÎN LIMBI
STRĂINE LA IMPLEMENTAREA REFORMELOR NECESARE ÎN
SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT UNIVERSITAR, ÎN CONTEXTUL
PROCESULUI DE LA BOLOGNA

Lilia MELNIC, șef serviciu LLS
Larisa ROȘCA, bibliotecar principal, serviciu LLS

"Limbile sunt esențiale pentru definirea identității de grup și individuale cât și pentru coexistența lor în pace. Ele constituie un factor de progres strategic pentru o dezvoltare durabilă și o legătură armonioasă în context local, dar și global. Doar dacă multilingvismul este complet acceptat, limbile își vor putea găsi locul în lumea noastră globalizată."

Mr Koïchiro Matsuura Director General UNESCO

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a decis ca anul 2008 să fie declarat "Anul Internațional al Limbilor", iar UNESCO a fost desemnată să coordoneze activitățile organizate cu această ocazie.

Actualmente, putem evidenția următoarele idei directorii în studierea limbilor:

- cunoștințele lingvistice deschid noi orizonturi și posibilități;
- poți aprecia mai bine o persoană și cultura sa dacă îi cunoști limba;
- toți cei care studiază limbi străine pot cunoaște și valorile altor popoare, pot face cunoscute arta, cultura propriului popor;
- cunoașterea unor limbi de largă circulație rămâne cel mai rapid mijloc de a valorifica realizările științei și tehnicii din alte țări și, respectiv, de a face cunoscute realizările științifice din propria țară, cultura poporului.

Studiul limbilor străine în învățămîntul superior are drept scop, pe lîngă aprofundarea fenomenelor generale ale structurii limbii respective, familiarizarea studenților cu terminologia specialităților lor. Prelungirea studiului limbilor străine este o măsură menită să consolideze și mai mult cunoștințele căpătate anterior. Aderarea Republicii Moldova la Procesul de la Bologna în luna mai 2005 a imprimat o dimensiune calitativ nouă întregului sistem al învățămîntului superior, inclusiv în sfera specialităților filologice. Într-o Europă ce se vrea multilingvă și interculturală, în care cunoașterea doar a unei limbi străine se dovedește a fi insuficientă, studierea a cel puțin două limbi străine a devenit un imperativ.

Biblioteca Științifică Universitară deține pîrghii importante pentru formarea acestor abilități. Avînd un caracter enciclopedic, patrimoniul documentar al serviciului Literatură în Limbi Străine (SLLS) include cărți, publicații

seriale, broșuri în 42 de limbi ale lumii, documente electronice, alte categorii de documente, indiferent de suportul lor material.

Colecția serviciului însumează 140 745 doc (11 la sută din tot fondul bibliotecii) cu circulația - 1,3 (142 847 – 2007, 143 186 – 2006) documente.

Enciclopediile: *The New Encyclopaedia Britannica*, *The World Book Encyclopedia*, *Encyclopaedia Universalis*; *AXIS l'univers documentare Hachette*, *Grand Larousse* în 10 volumes, *Kind lers Neues Literatur Lexicon*...

Dicționarele: universale, bilingve, poliglote din toate domeniile, care sînt elemente importante ale colecției și contribuie la formarea unei gândiri lucide și a deprinderilor de a lucra independent.

Manualele, tratatele, monografiile, cursurile universitare, culegerile, ghidurile de conversație din colecția Bibliotecii cuprind informații utile, metode de studiere a limbii pentru începători, nivel mediu, intermediar și avansat, pentru copii, adolescenți și adulți. Ele sînt o componentă esențială în procesul de învățămînt, fiind principala, dar nu și singura sursă de informare pentru utilizatori.

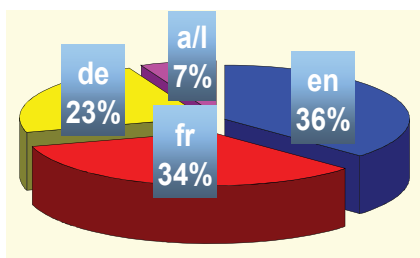
Deschiderea unor noi facultăți și specialități în cadrul universității a solicitat bibliotecii lărgirea spectrului de manuale și dicționare, destinate studierii limbilor străine la aceste facultăți. Este imposibil de a învăța o limbă străină avînd la dispoziție doar aceste surse. Mari posibilități le oferă, în acest sens beletristica, care le dezvoltă cititorilor de cărți în limba străină vocabularul, arta lecturii, imaginația și gusturile estetice.

Serviciul pune la dispoziția beneficiarilor serii de carte artistică din Marea Britanie: *Oxford World's classics*; *Penguin Popular Classic*, *Penguin Popular Poetry*; din Franța: *Collection folio*; *Le Livre de Poche*, *Ideal-biblioteque*, *Garnier Flammarion*; din Germania: *DTV Klassik*, *Leichte Lektüren für Jugendliche*.

Fondul de publicații periodice de care dispunem conține reviste și ziare în mai multe limbi străine, prioritate avînd cele în limba engleză, franceză și germană. Ele continuă să fie surse fundamentale de documentare profesională. Serialele numără 13 421 de volume sau 65% din fondul sălii de lectură nr. 4 și nr. 8.

De o importanță primordială sînt periodicele în limba engleză, intrate grație proiectului JDP (*The East and Central European Jurnal Donation Project*) SUA. De acest proiect beneficiem deja mai bine de 14 ani. Inițiat în anul 1994, conține titluri din domeniul: lingvistică, economie, drept, sociologie, psihologie, muzică.

Tabloul fondului de carte străină după limbile în care au fost editate arată în felul următor:

Colecția se constituie și se dezvoltă prin achiziționare, schimb național și internațional, donații. Pe parcursul anilor, am beneficiat de mai multe proiecte de completare a fondului și de mai multe donații care au îmbogățit serviciul nostru. Donații de carte au fost oferite din partea: Ambasadelor Germaniei și SUA în Moldova, Fundației Soros. Prin intermediul Alianței Franceze și a Proiectului **100 000 cărți pentru Republica Moldova** au fost procurate cărți din Franța. Seturi de carte au fost oferite de universitățile din Europa și SUA: *donațiile Universității Wurzburg, Germania (documente din domeniul marketing, bussines), Universității Fresno, SUA* (aproape 9 000 documente din diferite domenii: arta comunicării, arta scrisului, arta vorbirii, lingvistică, pictură, literatură), o bună parte din ele fiind permanent solicitate de către beneficiarii noștri.

Fondul de limbă engleză s-a completat în mare parte grație programului de asistență umanitară din SUA, iar, în limba germană, datorită proiectului *Tempus-Tacis*. De la Asociația Umanitară Amis sans Frontieres am obținut o colecție inedită în limba franceză. Avem și donații de carte din partea unor persoane particulare. Este vorba de colecția enciclopedică *"Britanica"* în 29 de volume, oferită de preotul Artur Carlson, SUA ș.a.

Anul 2002 a însemnat pentru noi crearea *fondului de carte Wilhelmi*, cu care azi ne mândrim și care cuprinde manuale, hărți în limbile germană, franceză, un calculator performant, materi-

ale audio. Thomas Wilhelmi, profesor la Universitatea din Heidelberg, originar din Elveția, reușește de-a lungul anilor să intermedieze donații din partea Fondului cantonal de dezvoltare din Basel pentru Universitatea „Alec Russo” din Bălți. Ne bucură faptul că acest fond, constituit actualmente din 1 758 de exemplare, este completat cu regularitate.

Dintre aceste exemplare, 709 sînt în limba germană, 71 - în franceză, precum și 38 de CD-ROM-uri.

Împrumutul total la sala nr. 4 pentru anii 2006 - 2008 a constituit 7 319 exemplare.

Și punctual: **2006** - fond 411 exemplare, împrumuturi - 2 464, circulația - 6;

2007 - fond 560 exemplare, împrumuturi - 2 989, circulația - 5;

2008 - fond 780 exemplare, împrumuturi - 1 866, circulația - 2,4.

În octombrie 2003, a fost deschisă Filiala Bibliotecii Institutului Goethe - București. În toamna anului 2008 s-au împlinit 5 ani de la inaugurarea acestei filiale în universitatea noastră. Utilizatorii apreciază înalt această colecție alcătuită din 161 de documente din diferite domenii, circulația cărora a fost după cum urmează: 2007 - 16,4; 2008 - 13.

În 2008, în colecția LLS au intrat 2 819 de documente, precum și 704 reviste (25% din toate intrările), iar în 2007 - 2 650 de documente și 700 reviste (26% din toate intrările și, respectiv, 90% din intrările în colecțiile sălii nr. 4 și nr. 8). Trebuie să menționăm că 70% din cărțile intrate provin din donații.

Fondul de documente în limba spaniolă a fost completat cu noi titluri de

cărți (peste 320 exemplare) din diverse domenii, prevalând cele beletristice și de critică literară, intrate prin intermediul *donățiilor Universității Fresno*. Pe parcursul anului 2008, am beneficiat de noi titluri de cărți (aproximativ 559) și reviste (132) în limba franceză din diferite domenii donate de *Asociația Umanitară Amis sans frontieres*.

Tot mai mult se simte nevoia de informație curentă și accesibilă. Chiar la începutul anului 2008, în sala nr. 4 a luat start programul *Acces liber la raft*, eveniment care n-a putut să nu influențeze beneficiarii și activitatea întregului colectiv al serviciului. Fondul cu acces liber la raft constituie - 18 594 doc. - 94,4 % din fondul sălii nr. 4 (16 227 documente în 2007 - 84 % din fondul sălii). După părerea specialiștilor în domeniu, accesul liber la raft presupune așa-numitul efect de provocare, ce oferă utilizatorului de

informație posibilitatea de a accesa sinestător documentele necesare studiului individual.

A crescut numărul de documente consultate în sala de lectură nr. 4 și nr. 8:

- 2007 - 91 717 documente;
- 2008 - 143 138 documente.

Seriale:

- 2007 - 17 170 exemplare;
- 2008 - 29 468 de exemplare, circulația - 2,1.

Întotdeauna au existat mai multe limbi de circulație internațională - în funcție de raportul de forțe existent pe scena lumii. Cum se prezintă fenomenul astăzi? Dacă în secolul XX "concurau" pentru această poziție mai multe limbi - franceza, engleza, germana - secolul XXI tinde să devină, prin excelență, secolul limbii engleze - limba tehnologiilor avansate.

	S14	S1 4; 8	Total
	Fond / împrumut	Fond / împrumut	Fond / împrumut
Engleză	42 975 / 17 042	8 998 / 63 233 + 5 414=68 647	51 973 / 85 689 circul - 1,6
Franceză	42 127 / 11 240	5 080 / 40 189 + 2 761=42 950	47 207 / 54 190 circul - 1,1
Germană	26 910 / 4 096	5 085 / 31 275 + 1 402=32 677	31 995 / 36 773 circul - 1,1

Circulația documentelor în limba engleză este mai mare ca în celelalte limbi și constituie 48% din împrumutul total. Numărul consultărilor de documente în limba franceză constituie 30%. În limba germană au fost consultate 21% din tot împrumutul. Dacă procentul împrumutului documentelor în limba engleză și franceză la împrumut și în sala de lectură este aproape egal, atunci al celor în limba germană este mai mare în sala nr. 4 și nr. 8 (12%

- sala nr. 4 și 23% - sală nr. 4 și nr. 8). Un rol important în acest sens o au Filiala Biblioteca Institutului Goethe, Fondul Wilhelmi, periodicele.

Alături de tradiționalele funcții de împrumut consultare și cercetare, SLLS pune în valoare nu numai importante fonduri de documente tipărite, dar asigură acces și la alte surse de informare pe diverse supor-

turi disponibile la ora actuală.

Catoloagele tradiționale rămân să fie importante surse de informare. În căutarea informației utile, beneficiarii pot apela la:

- Catalogul alfabetic tradițional al cărților;
- Catalogul sistematic al cărților;
- Catalogul alfabetic al publicațiilor periodice;
- Fișierul Arta traducerii;
- Fișierele pentru susținerea lecturii individuale și colective a studenților;
- Fișierul cu descrierea cărților ce conțin poezii.

Una din cele mai eficiente metode de popularizare și valorificare a colecției deținute rămân a fi expozițiile. Au fost organizate 35 de expoziții tematice în cadrul cărora au fost expuse 1 054 documente; împrumutate - 3 198; circulația - 3. La fel, au fost organizate 10 expoziții informative, unde au fost expuse 622 și consultate 326 de documente.

Atât dezvoltarea colecției de documentare, cât și crearea infrastructurii informaționale electronice ale SLLS sînt determinate de necesitățile informaționale ale utilizatorilor. Ținem să evidențiem cele mai deo-

sebite servicii informaționale și documentare, care se realizează astfel:

- Acces la catalogul electronic local.
- Acces la baza de date *Cuprins Scanat*. Ea cuprinde 123 titluri de carte și 558 exemplare de reviste din 27 titluri, dintre care 412 în limba engleză, 91 - în franceză, 21 - în germană și 82 exemplare în rusă.

În anul 2007 au fost scanate 79 documente (23 cărți din FW și 56 reviste), iar în 2008 - 61 documente (47 cărți în limbile engleză și franceză și 14 reviste în engleză).

Situl Web al Bibliotecii înlesnește sistemul de comunicare al utilizatorilor cu colecția SLLS, pune la dispoziție un volum considerabil de informații utile. Baza de date EBSCO oferă accesul la peste 18 000 titluri în limba engleză cu traducere în franceză, germană, spaniolă, italiană, normandă, portugheză, rusă.

Pentru a înlesni accesul la aceste servicii au fost elaborate ghiduri de utilizare: Ghidul utilizatorului, Ghid EBSCO, Ghid JDP, materiale promoționale cu informații despre *Fondul Wilhelm și Filiala Bibliotecii Institutului Goethe*.

Toate în ansamblu au o singură misiune - satisfacerea necesităților informaționale ale utilizatorilor.

P. S. *Legenda biblică a turnului Babel ne povestește că, demult, limba comună folosită de oameni a fost împărțită într-o mulțime de limbi diferite, ca pedeapsă pentru încercarea oamenilor de a construi un turn care să ajungă la cer, la Divinitate. Posedînd un instrument de comunicare în plus, vezi mai departe, mai profund, mai uman.*